

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1083/2015
16.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у радном спору тужиоца Д.Т. из Н.С., чији је пуномоћник Н.Р., адвокат у Н.С., против тужене Агенције за приватизацију Републике Србије из Београда, Регионална канцеларија Н.С., кога заступа В.М., адвокат у Б., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду број Гж1 693/14 од 25.06.2014. године, у седници већа одржаној 16.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду број Гж1 693/14 од 25.06.2014. године, стим да се тужена обавезује да тужиоца врати на рад и распореди га у складу са његовом стручном спремом и радним искуством у року од 8 дана.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду број Гж1 693/14 од 25.06.2014. године, је одбијена жалба тужене и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Саду број П1 8259/2010 од 13.12.2013. године којом је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је поништено решење о отказу уговора о раду тужене број 13-81/2010 од 24.08.2010. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број 05-57/2004 од 14.04.2003. године, те је обавезана тужена да тужиоца врати у радни однос и распореди га на раније радно место помоћника руководиоца пројекта са свим правима и обавезама које му припадају почев од 12.09.2010. године па до повратка тужиоца на рад, а у року од осам дана. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 330.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате, у року од осам дана.

Против назначене пресуде апелационог суда тужена је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужене применом члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 и 55/2014), јер је тужба у овом спору поднета 26.11.2010. године, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужене није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизија је изјављена због битне повреде одредаба парничног поступка пред другостепеним судом јер наводно тај суд није правило применио одредбе ЗПП, али се не наводи о којим се конкретно битним повредама поступка ради.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време на радном месту помоћника руководиоца пројекта у Регионалној канцеларији Н.С., по уговору закљученим 14.04.2003. године са анексом од 01.10.2007. године. Управни одбор тужене је у вези са Планом Владе Републике Србије за економску стабилност Србије од 17.04.2009. године те на основу Закључка Владе од 16.04.2009. године, донео 17.07.2009. године одлуку о покретању поступка утврђивања вишка запослених од 09.06.2009. године, одлуку о усвајању измена и допуна Програма о решавању вишка запослених од 10.07.2009. године и након мишљења НСЗ је донео Програм о решавању вишка запослених. У уводном делу Програма је наведено да је Влада РС 16.04.2009. године донела Закључак којим је усвојена информација о Плану реорганизације броја запослених у Министарству економије и регионалног развоја и институцијама којима ово министарство координира, а према којој је планирано смањење броја запослених на неодређено време код тужене за најмање 50 лица до 31.07.2009. године. Управни одбор тужене је усвојио одлуку о покретању поступка утврђивања вишка запослених којом је утврђено да код тужене вишак чини минимум 20 лица у радном односу на неодређено време. Према Програму у оквиру Центра за контролу извршења уговора – Регионална канцеларија Н.С., где је био запослен и тужилац, је утврђено да је престала потреба за обављањем послова припреме аукцијске продаје капитала и имовине и да је дошло до умањења послова контроле извршења обавезе купца из уговора о куповини и продаји капитала, односно имовине. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 30.06.2009. године је услед настале организационе и технолошке промене дошло до укидања појединих радних места и смањења броја извршилаца за које се основано очекује да ће трајати у оквиру периода од најмање 90 дана. Чланом 4. Програма су предвиђени критеријуми за утврђивање вишка запослених. Чланом 8. Програма су утврђени запослени који су вишак, те се под редним бројем седам нашао и тужилац као и напомена да се наведене мере за ново запошљавање нису могле применити, а као разлог за престанак потребе за радом запосленог је наведено смањење обима послова или смањење броја извршилаца на датом радном месту, а као мера која ће бити примењена за те запослене је наведен отказ уговора о раду уз исплату отпремнине. Решењем тужене од 24.08.2010. године је тужиоцу отказан уговор о раду због технолошких, економских и организационих промена код тужене које су довеле до смањења обима посла услед којих је престала потреба за његовим радом. Тим решењем је тужиоцу одређена отпремнина која му је исплаћена. На радном месту које је обављао тужилац – помоћник руководиоца пројекта код тужене у Регионалној канцеларији Н.С. је било троје извршилаца. Директор Регионалне канцеларије Н.С. је у то време била М.Ђ., која приликом утврђивања вишка запослених по Програму од 17.07.2009. године није вршила писмено оцењивање радника, већ је тужиоца и остале запослене на истом радном месту оцењивала без примењивања посебних критеријума, руководећи се првенствено стручном спремом и односом запосленог према раду, а на основу личног запажања. Директорка Регионалне канцеларије Н.С. М.Ђ. заједно са директорком Центра за контролу извршења уговора Ј.В. и директором Центра за аукције И.С., су

сачиниле и потписале писмено насловљено као „Списак запослених лица која су вишак у Центру за контролу извршења уговора“ на коме је евидентиран и тужилац уз навођење његовог радног места, а као разлог за одређивање тужиоца као вишка запослених се наводи недостатак посла.

На основу овако утврђених чињеница, нижестепени судови су применили одредбе члана 153, 155. став 1. и 179. став 1. тачка 9. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), те су оценили да је тужени приликом отказивања уговора о раду тужиоцу повредио процедуру давања отказа у томе што није применио критеријуме за утврђивање вишка запослених, те да је начин на који је тужилац оцењен као вишак запослених незаконит. Наиме, директор Регионалне канцеларије Н.С. у којој је тужилац радио је приликом утврђивања вишка запослених по Програму од 17.07.2009. године, од три извршилаца која су радила на месту помоћника руководиоца пројекта, оценила да је тужилац тај који је вишак, а да није вршила писмено оцењивање сва три извршиоца. Није применила ни опште ни посебне критеријуме, а који су били јасно предвиђени Програмом за решавање вишка запослених управо за ситуацију ако на пословима чији је обим смањен ради више запослених, већ је оцењивање обавила искључиво на основу личног запажања. Врховни касациони суд налази да је решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето супротно прописаним одредбама Програма за решавање вишка запослених и да је стога решење о отказу незаконито.

Последица поништаја решења о отказу уговора о раду је реинтеграција запосленог. Међутим, нижестепени судови су тужиоца применом члана 191. став 1. Закона о раду вратили на радно место помоћника руководиоца пројекта са свим правима и обавезама која му припадају, руководећи се чињеницом да је на том радном месту тужилац радио пре отказа уговора о раду и да то радно место није укинута већ да је само смањен број извршилаца. Другостепени суд је навео да уколико нема могућности да га врате на то радно место, тужена може да распореди тужиоца на било које друго радно место које одговара његовој стручној спреми, а у циљу извршења одлуке о враћању тужиоца на рад. Међутим, судови нису надлежни да распоређују запосленог на конкретно радно место, па ни у случају реинтеграције запосленог. Врховни касациони суд је ради правилне примене материјалног права прописаног у члану 191. став 1. Закона о раду, утолико кориговао овај део одлуке нижестепених судова, те је обавезао тужену да тужиоца врати на рад и да га распореди у складу са његовом стручном спремом и радним способностима.

Врховни касациони суд је оцено да ревизија тужене није основана па је одлучио као у изреци на основу члана 405. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**